

ADVIESNOTA VOOR HET DAGELIJKS BESTUUR D.D. 1 FEBRUARI 2022

VOORSTEL:

1. In te stemmen met ondertekening van de bestuursovereenkomst Lob van Gennep door DB-lid van Dijk namens de dijkgraaf en het dagelijks bestuur van het waterschap;
2. Bijgaande informatienota met bijlagen naar de commissie Watersysteembeheer en het Algemeen Bestuur te sturen nadat de minister van IenW de voorkeursbeslissing heeft genomen.

PROBLEEMSTELLING

Het Limburgse MIRT-/HWBP-project Lob van Gennep is van belang voor Aa en Maas vanwege het effect van de berging van Maaswater in het gebied op de waterstanden benedenstrooms van Cuijk. Dit effect is relevant onder maatgevende omstandigheden voor de bedijkte Maas. Om die reden zit Aa en Maas ook als projectpartner in de stuurgroep.

Het verlagen van de waterstanden benedenstrooms is de tweede doelstelling van het project. De eerste doelstelling is het beschermen van het gebied conform de norm voor de primaire waterkering die het gebied beschermt. De derde doelstelling verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het gebied is voor ons niet direct van belang.

Op 26 april 2021 hebt u ingestemd met het voorkeursalternatief 'Reguliere Dijken' in het project Lob van Gennep. Een alternatief waarvoor in het gebied zelf veel draagvlak is. Het belangrijkste argument hiervoor was en is dat in dit alternatief de waterbergende werking van de Lob leidt tot extra waterstandsdeling benedenstrooms (gemiddeld 7 cm tussen Cuijk en de Biesbosch). Bovendien heeft de minister door middel van een brief op 30 maart 2021 voldoende zicht gegeven op adequate planologische borging van de waterbergende werking op lange termijn door de gebiedsontwikkelruimte in de Lob te begrenzen. Vervolgens heeft de stuurgroep Lob van Gennep op 17 mei 2021 positief geadviseerd aan de minister over de concept-ontwerpvoorkeursbeslissing met 'Reguliere Dijken'.

Over het voorgaande bent u en het AB al eerder geïnformeerd. De nieuwe ontwikkelingen in de laatste maanden staan hieronder.

Op 8 december 2021 heeft de stuurgroep ook ingestemd met de Voorkeursbeslissing Lob van Gennep en het advies aan de minister deze eind januari 2022 vast te stellen en te publiceren. Tevens hebben de stuurgroepleden ingestemd met ondertekening van de Bestuursovereenkomst Lob van Gennep en afgesproken medio februari 2022 hiervoor de interne procedure doorlopen te hebben. Hiermee wordt de intensieve en spannende verkenningsfase van het project afgesloten.

Daarna start de Planuitwerking. Vanaf die fase is het niet langer een rivierverruimingsproject, maar louter een regulier HWBP-project van waterschap Limburg. Daarom is een financiële bijdrage van Aa en Maas op grond van 'vermeden kosten dijkversterking' niet langer aan de orde. In de verkenningsfase is op grond daarvan wel financieel bijgedragen door andere partners waaronder het Hoogwaterbeschermingsprogramma en waterschap Aa en Maas. Het project ligt

ook buiten het werkgebied van Aa en Maas waardoor wij in het vervolg ook geen rol als bevoegd gezag hebben bij de gebiedsuitwerking. De rol van Aa en Maas en de provincies Noord-Brabant en Gelderland wordt daarmee kleiner, maar betrokkenheid blijft gewenst vanwege de te realiseren verlaging van de hoogwaterstanden benedenstrooms. Om de afspraken voor het vervolg bij deze faseovergang vast te leggen is bijgaande bestuursovereenkomst opgesteld (bijlage 1).

BEOOGD EFFECT

Borgen van het benedenstroomse belang van Aa en Maas, de waterbergende werking conform het voorkeursalternatief, in de planuitwerkingsfase van het project Lob van Gennep. Deze waterbergende werking wordt door uitvoering van het project verbeterd ten opzichte van de bestaande werking.

ARGUMENTEN

1.1 De waterbergende werking goed uitwerken in het plan blijft onverminderd van belang

De afspraken over het te realiseren waterbergend effect liggen vast in de voorkeursbeslissing. Daarmee is echter nog niet zeker gesteld dat dit ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Het is daarom zinvol om betrokken te blijven bij het project.

1.2 De bestuursovereenkomst is na toetsing juridisch akkoord bevonden

Toetsing heeft plaatsgevonden op risico's voor het waterschap, met name de (financiële) verplichtingen. Hierover is ook met de provincie Noord-Brabant afgestemd. Daarom is artikel 4 Verplichtingen (met uitzondering van de informatieplicht) niet van toepassing verklaard op de drie benedenstroomse partners (de provincies en Aa en Maas). Evenzo staat in artikel 6 lid 2 vermeld dat wij onze financiële bijdrage aan het project al geleverd hebben. Het betreft alleen een bijdrage aan de Verkenning van het project.

1.3 Het benedenstrooms belang behartigen gaat het best met drie regionale partners

De provincies Noord-Brabant en Gelderland willen de bestuursovereenkomst ook mede ondertekenen. Als Aa en Maas zich hierbij aansluiten kunnen wij als partners langs de bedijkte Maas samen met Rijkswaterstaat in de stuurgroep het belang van de waterberging in de Lob van Gennep voor de systeemwerking van de Maas het best behartigen.

1.4 Met deze instemming kan DB-lid Van Dijk Aa en Maas rechtsgeldig vertegenwoordigen

Door hierbij als dijkgraaf en dagelijks bestuur instemming te verlenen aan de ondertekening van de bestuursovereenkomst door DB-lid Van Dijk, is de machtiging geregeld. Ook als tussentijds nog voor het waterschap ondergeschikte tekstuele wijzigingen worden aangebracht.

2.1 Commissie en Algemeen Bestuur hebben het project steeds met veel belangstelling gevolgd

Daarbij past het hen te informeren over het bereiken van deze mijlpaal en de rol van Aa en Maas bij het vervolg. Met bijgaande informatienota (bijlage 2) wordt hieraan invulling gegeven.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1.1 Bij tegenvallers in de planuitwerking kan gevraagd worden om te helpen dit op te lossen

Bij tegenvallers in de uitwerking van de waterberging, bijvoorbeeld qua effectiviteit of in financiële zin, heeft het waterschap na ondertekening van de bestuursovereenkomst op grond van artikel 6 lid 10 de verplichting met andere stuurgroepleden in overleg te treden om dit op te lossen. Echter je bent er dan zelf bij, kunt bijsturen en blijft evengoed baas over eigen portemonnee. Het is praktisch gezien vooral een morele verplichting om mee te denken over een oplossing. Als de bestuursovereenkomst niet mede ondertekend zou worden raak je op afstand en zullen belangrijke beslissingen eerder buiten Aa en Maas om genomen worden.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

Ondertekening van de bestuursovereenkomst heeft geen financiële consequenties.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

Realisatie van de verbeterde waterbergende werking van de Lob van Gennep maakt het Maassysteem robuuster, waardoor extremere hoogwaters door klimaatverandering langs de Bedijkte Maas beter kunnen worden opgevangen.

UITVOERING/VERVOLG

Ondertekening van de overeenkomst is voorzien na vaststelling en publicatie van de Voorkeursbeslissing door de minister van IenW. Omdat het nieuwe kabinet pas kort geleden beëdigd is kan nog geen zekerheid worden gegeven over het tekenmoment.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Nadat de minister de voorkeursbeslissing Lob van Gennep heeft vastgesteld en niets ondertekening van de bestuursovereenkomst meer in de weg staat, zullen de commissie Watersysteem beheer en het Algemeen Bestuur geïnformeerd worden over de overgang van verkenning naar planuitwerking. Bredere communicatie over ondertekening van de bestuursovereenkomst zal plaatsvinden door de projectorganisatie onder regie van waterschap Limburg als trekker van het project.

BIJLAGEN

1. Bestuursovereenkomst Lob van Gennep (versie 8 december 2021)
2. informatienota voor het AB

VERSIEDATUM

24 januari 2022